

2023

ECONOMICS

Full Marks : 100

Pass Marks : 30

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

ALLOTMENT OF MARKS

PART—A / বিভাগ—ক

Q. No. 1(a-f) carries 1 mark each	:	1×6 = 6
Q. No. 2(a-f) carries 2 marks each	:	2×6 = 12
Q. Nos. 3-7 carry 4 marks each	:	4×5 = 20
Q. Nos. 8 & 9 carry 6 marks each	:	6×2 = 12
		<u>Total = 50</u>

PART—B / বিভাগ—খ

Q. No. 10(a-f) carries 1 mark each	:	1×6 = 6
Q. No. 11(a-f) carries 2 marks each	:	2×6 = 12
Q. Nos. 12-16 carry 4 marks each	:	4×5 = 20
Q. Nos. 17 & 18 carry 6 marks each	:	6×2 = 12
		<u>Total = 50</u>

Total (PART—A & PART—B) : 50+50=100

(Introductory Microeconomics)

1. Answer the following as directed :

1×6=6

তলত দিয়াবিলাকৰ নিৰ্দেশ অনুসৰি উত্তৰ দিয়া :

- (a) Define the term 'scarcity'.

'দুস্প্ৰাপ্যতা'ৰ সংজ্ঞা দিয়া।

- (b) Opportunity cost is also known as _____ cost.

(Fill in the blank)

সুযোগ ব্যয়ক _____ ব্যয় বুলিও জনা যায়।

(খালী ঠাই পূৰ কৰা)

- (c) What is budget line?

বাজেট ৰেখা কি?

- (d) Define variable cost.

পৰিৱৰ্তনশীল ব্যয়ৰ সংজ্ঞা দিয়া।

- (e) $TC = \text{_____} + TFC$.

(Fill in the blank)

(খালী ঠাই পূৰ কৰা)

- (f) Why is the AC curve 'U' shaped?

AC ৰেখাডাল কিয় 'U' আকৃতিৰ হয়?

2. Answer the following questions :

2×6=12

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Distinguish between microeconomics and macroeconomics.

2

মাণ্ডিবাদী আৰু সমষ্টিবাদী অৰ্থবিজ্ঞানৰ মাজৰ পাৰ্থক্য লিখা।

Or / অথবা

What are the central problems of an economy?

অৰ্থনীতি এখনৰ কেন্দ্ৰীয় সমস্যাকেইটা কি কি ?

(b) Write two determinants of individual demand.

2

ব্যক্তিগত চাহিদা নিৰ্ধাৰণকাৰী দুটা উপাদান লিখা।

Or / অথবা

What is inferior good? Give one example.

1+1=2

নিকৃষ্ট দ্ৰব্য কি ? এটা উদাহৰণ দিয়া।

(c) Define the following :

1+1=2

তলত দিয়াবোৰৰ সংজ্ঞা দিয়া :

(i) Total product

মুঠ উৎপাদন

(ii) Marginal product

প্ৰান্তিক উৎপাদন

Or / অথবা

Briefly explain the concepts of short run and long run.

1+1=2

দুৰ্ঘকাল আৰু দীৰ্ঘকাল—এই ধাৰণা দুটাৰ চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।

(4)

- (d) Distinguish between fixed cost and variable cost. 2

স্থিৰ ব্যয় আৰু পৰিৱৰ্তনশীল ব্যয়ৰ পাৰ্থক্য লিখা।

Or / অথবা

Draw a long-run marginal cost curve and long-run average cost curve. 1+1=2

দীৰ্ঘকালীন প্ৰান্তিক ব্যয় বোখা আৰু দীৰ্ঘকালীন গড় ব্যয় বোখা অংকন কৰা।

- (e) What is the relationship between AR and MR? 2

গড় আয় আৰু প্ৰান্তিক আয়ৰ মাজৰ সম্পৰ্ক কি?

Or / অথবা

Prove that for a firm, price = average revenue.

প্ৰমাণ কৰা যে কোনো এখন প্ৰতিষ্ঠানৰ বাবে, দৰ = গড় আয়।

- (f) Write two factors that affect the market supply of a commodity. 2

দুইটা এটাৰ বজাৰ যোগানত প্ৰভাৱ পেলাবোৰা দুটা নিৰ্ধাৰক লিখা।

Or / অথবা

If the percentage change in quantity supplied is 10 and percentage change in price is 4, calculate price elasticity of supply.

যদি সামগ্ৰী এটাৰ দামৰ পৰিৱৰ্তন 4 শতাংশ আৰু যোগানৰ পৰিৱৰ্তন 10 শতাংশ হয়, যোগানৰ দাম স্থিতিস্থাপকতা নিৰ্ণয় কৰা।

3. Explain the law of diminishing marginal utility with the help of schedule and diagram. 4

তালিকা আৰু চিত্ৰৰ সহায়ত ক্ৰমহ্রাসমান প্ৰান্তিক উপযোগিতা বিধিটো ব্যাখ্যা কৰা।

Or / অথবা

Define price elasticity of demand. Mention any three factors influencing price elasticity of demand of a commodity. 1+3=4

চাহিদাৰ দৰ স্থিতিস্থাপকতাৰ সংজ্ঞা দিয়া। দ্ৰব্য এটাৰ চাহিদাৰ দৰ স্থিতিস্থাপকতাক প্ৰভাৱিত কৰা যি কোনো তিনিটা উপাদান উল্লেখ কৰা।

4. What is meant by returns to a factor? State the three phases of the law of variable proportions. 1+3=4

উপাদান এটাৰ প্ৰতিদান বুলিলে কি বুজা? পৰিৱৰ্তনশীল অনুপাত বিধিৰ স্তৰ তিনিটা উল্লেখ কৰা।

Or / অথবা

From the data given below, calculate (a) marginal cost and (b) average cost : 2+2=4

তলত দিয়া তথ্যবাজিৰ পৰা (a) প্ৰান্তিক ব্যয় আৰু (b) গড় ব্যয় গণনা কৰা :

Output সামগ্ৰী	1	2	3	4	5	6	7	8
Total cost (₹) মুঠ ব্যয় (টকা)	10	20	28	34	38	42	48	56

5. Mention four features of perfect competition. 4

পূৰ্ণ প্ৰতিযোগিতামূলক বজাৰৰ চাৰিটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

Or / অথবা

Distinguish between monopoly market and monopolistic market.

একচেটিয়া বজাৰ আৰু একাধিকাৰ প্ৰতিযোগিতামূলক বজাৰৰ মাজৰ পাৰ্থক্য লিখা।

6. Distinguish between price ceiling and price floor.

4

দামৰ উচ্চ সীমা আৰু নিম্ন সীমাৰ মাজৰ পাৰ্থক্য লিখা।

Or / অথবা

Mention the effects of the following on the supply of a commodity :

2+2=4

(a) Fall in the price of factors

(b) Rise in the per unit tax

এটা দ্ৰব্যৰ যোগানৰ ওপৰত তলত উল্লেখ কৰাসমূহৰ প্ৰভাৱ উল্লেখ কৰা :

(a) উপাদানসমূহৰ দামৰ হ্ৰাস

(b) প্ৰতি একক দ্ৰব্যত কৰ বৃদ্ধি

7. How does imposition of per unit tax affect supply curve of a firm?

4

একক কৰ আৰোপে প্ৰতিষ্ঠানৰ যোগান বেকাক কেনেদৰে প্ৰভাৱিত কৰে ?

Or / অথবা

The demand and supply functions of a firm under perfectly competitive market are given below :

$$D = 5 - 2P$$

$$S = -25 + 3P$$

Where, P = Price, D = Quantity Demanded and S = Quantity Supplied.

Find the equilibrium price and quantity.

2+2=4

পূৰ্ণ প্ৰতিযোগিতামূলক বজাৰৰ প্ৰতিষ্ঠান এখনৰ চাহিদা আৰু যোগান ফলন তলত দিয়া ধৰণৰ :

$$D = 5 - 2P$$

$$S = -25 + 3P$$

য'ত, P = দাম, D = সামগ্ৰীৰ চাহিদা আৰু S = সামগ্ৰীৰ যোগান।